

LESMODEL TAALBESCHOUWING EERSTE GRAAD

HERHALEN EN UITBREIDEN VAN KENNIS ROND ONDERWERP (TAALGEBRUIK EN TAALSYSTEEM)

We maakten gebruik van het artikeltje *Angelina Jolie bezoekt Pakistan* uit *Metro* nr. 2178 van 8 september 2010, pagina 15.

Angelina Jolie bezoekt Pakistan		
De Amerikaanse actrice Angelina Jolie is opnieuw op de liefdadigheidskar gesprongen. Ditmaal brengt Jolie een meerdaags bezoek aan Pakistan, dat al weken wordt geteisterd door zware overstromingen. Jolie, ambassadrice voor de VN- vluchtelingenorganisatie UNHCR, landde gisteren in Pakistan om aandacht te vragen voor de humanitaire ramp, die door secretaris-generaal van de VN Ban Ki-moon werd omschreven als een "tsunami in slow motion". Jolie is voor de vierde keer als ambassadrice in Pakistan. Vorig jaar gaf ze samen met haar partner Brad Pitt een miljoen dollar voor de vluchtelingen in het land.	1	1
	2	2
	3	3 4
		5
	4	6
	5	7

OVUR - OPHALEN VOORKENNIS (BASISONDERWIJS)

SPREEKOPDRACHT

Vertel iets over jezelf, een andere persoon, de actualiteit, een dier, een ding ...

Aan de hand daarvan voorkennis ophalen:

Over wie/wat je iets hebt gezegd = het onderwerp

- Het onderwerp doet iets/is iets.
- Het onderwerp kan als woord of woordgroep voorkomen.
- Het onderwerp staat meestal vooraan in de zin.

OVUR ONDERWIJSLEERGESPRAK

Wat is het onderwerp in: *Hij woont sinds drie jaar in Oostende.*

Is 'hij' nog altijd onderwerp in: *Sinds drie jaar woont hij in Oostende.*

Kun je dit onderwerp ook langer maken? Woon je daar alleen?

Bv. *Mijn broer, mijn zus, mijn ouders en ik wonen ...*

Inductief komen de leerlingen tot de vaststelling dat het onderwerp niet per definitie vooraan hoeft te staan en dat het uit een (betrekkelijk lange) woordgroep kan bestaan.

OVUR

Lees de tekst uit *Metro* en nummer de zinnen.

Herschrijf zin 2 en 3 en maak er telkens twee zinnen van. Nummer opnieuw.

Duid het onderwerp aan.

- In welke zinnen doet/is het onderwerp iets?
- In welke zinnen staat het wel/niet vooraan?
- In welke zinnen is het een woord/woordgroep?

SCHRIJFOPDRACHT

Schrijf zelf een tekstje over ... van zes zinnen. Zet het onderwerp 3 x vooraan en 3x niet. Gebruik 3 x een woordgroep als onderwerp. Het onderwerp doet 4x iets en is 2 x iets.

OVUR

Wat hebben we geleerd vandaag?

Het onderwerp hoeft niet vooraan te staan.

We kunnen de reflectie uitbreiden (zie termenlijst uitbreiding: inversie/ enkelvoudige/samengestelde zin).

Wat is het 'voordeel' wanneer het onderwerp niet altijd vooraan staat?
Afwisseling

Wat is het 'nadeel'? Langer wachten om te weten over wie/wat iets gezegd wordt.

Kan er verwarring ontstaan? Bv. Die tafel kan Jan niet kopen.

Uitbreiding van woord naar woordgroep kan het getal van de pv beïnvloeden.

EVALUATIE

1 Duid het onderwerp aan in de zinnen in de tekst (nieuwe tekst geven).

2 Herschrijf deze tekst en ... (zie schrijfopdracht)

Riet De Vos, Peter Van Damme, José Vandekerckhove